

🍏 Macintosh, MS-DOS en EUROGLOT

Leo Hooijmans

In de MacPROF #44 en #45 wordt in verschillende stukjes van de heren, H.J.J. van Nieuwkuijk en Wouter Schoonman al enige aandacht aan het fenomeen MS-DOS op de Macintosh besteed. Ik heb zelf in de MacProf #44 i.v.m. met elektronisch tekenwerk onderstaande tekst geplaatst.

🍏 *Macintosh versus MS-DOS en Windows.*

Jarenlang is Apple de tegenhanger geweest van IBM en de DOS/Windows-klonen. Apple was populair bij de creatieve groepen in het bijzonder vanwege zijn grafische mogelijkheden en in het algemeen om zijn gebruikersvriendelijk besturingssysteem. IBM met DOS was sterker i.v.m. zijn alfanumerieke kracht. Nu zijn Apple en IBM een samenwerkingsverband aangegaan voor het ontwikkelen van toekomstige besturingssystemen. Binnen een aantal jaren kan men onafhankelijk bij wie men de software koopt deze gebruiken op Apple, IBM en IBM-klonen. Nu is het al mogelijk om bepaalde softwaredossiers (b.v. MS-Word, MS-Excel, Lotus 123 en Word Perfect) in te lezen op beide systemen en deze ook te bewerken. Op de Macintosh is het zelfs mogelijk om via een emulatieprogramma DOS en Windowsprogramma's gelijktijdig tussen de andere applicaties op je machine te laten draaien! Dus ook diegene onder u, die standaard in het bedrijf met DOS machines werkt, hoeft niet, als u de grafische

kanten van de Mac wilt gebruiken, twee P.C.'s op uw bureau te plaatsen. Indien dit voor zakelijk gebruik is dient het wel aan te bevelen om een snelle rekenprocessor in de Macintosh voorhanden te hebben.

Een ervaring rijker.

Inmiddels heb ik om mijn nieuwsgierigheid te bevredigen het programma SoftPC aangeschaft. Niet voor de prijs van ca. fl. 1000,00 zoals de heer Wouter Schoonman in zijn artikel in januari 1993 aangaf, maar voor slechts fl. 299,- exclusief btw. Zo gaat dat in de hard- en software wereld. Het mooie is dat voor deze lagere prijs er dan ook nog een hogere versie MS-DOS 5.0 bij geleverd wordt. Mijn nieuwsgierigheid was hoofdzakelijk ingegeven door informatie-uitwisseling op het werk in verband met CAD tekenen en ook in verband met vertalen van duitstalige folders. Een software handelaar beloofde al zeer lang dat een prachtig vertaalprogramma Euroglot in een Macintoshversie op de markt zou komen. Dat beloven duurde ca. 1,5 jaar. Dan kan je kiezen of delen. Nog langer blijven wachten of een MS-DOS emulatie voor je Mac kopen. Over het programma Euroglot wordt verder in dit stukje nog meer ingegaan.

In verband met de emulatie moet ik toegeven, dat Wouter Schoonman zijn grootste bezwaar, namelijk de snelheid van het programma nog tamelijk groot is. In een schema geeft hij aan met een MacPlus te werken. Ik kan me ook heel goed voorstellen dat een emulatie dan veel te traag werkt. Als je echter met een snellere Mac werkt dan is het bezwaar echter minder zwaar wegend. Ook is het mogelijk om bijvoorbeeld een kleurenmonitor

tijdens de emulatie tijdelijk op zwart/wit te zetten. Dit versnelt aanzienlijk. Daarnaast blijft het voor een Mac-gebruiker natuurlijk altijd sukkelen om MS-DOS instructies te geven. Niet omdat ze uitgebreid en talrijk zijn. (Een slimme vogel heeft de MS-DOS opdrachten zo door.) Maar als je de

gebruiksvriendelijkheid van de Mac gewoon bent is het gewoon lastig om opdrachten te moeten geven met het toetsenbord. Ongewoon korte bestandsnamen moeten er bedacht worden. Je moet rekening houden met punten, dubbele punten, \, /, > enzovoort. Het is wel mogelijk om een groot gedeelte van deze opdrachten te omzeilen. Dit kan door in de zogenaamde DOSSHELL te werken. Iets wat lijkt op het SOS (Sophisticated Operating System) van de Apple III van ongeveer 10 jaar geleden. In die goede oude tijd was het mogelijk om door middel van een pijltje een dossier aan te wijzen, dat dan opgestart werd door na aanwijzing een return te geven.

Al met al is het dus mogelijk om voor je werk of privé thuis MS-DOS programma's, applicaties en dossiers op de Macintosh te kunnen verwerken. Hiervoor hoeft je geen extra PC op het bureau te plaatsen. Een groot voordeel is dat op dezelfde machine terwijl de MS-DOS programmatuur in het intern geheugen bij de hand is ook de gewone Mac-werkzaamheden gewoon door kunnen gaan. Bovendien kunnen b.v. teksten simpel geknipt, gekopieerd en geplakt worden.

Tot slot moet opgemerkt worden, dat naast het programma SoftPC ook het hulpprogramma "Bestandsuitwisseling" van Apple à fl. 149,00 aangeschaft moet worden om het helemaal perfect te maken. Met dit hulpprogramma worden MS-DOS schijven in de

diskette-unit door de Mac geaccepteerd. Bovendien kunt u geformateerde en ongeformateerde schijven desgewenst voor de Macintosh, MS-DOS of ProDos formateren. De DOS schijven verschijnen op het bureaublad met de letters PC duidelijk zichtbaar op de schijficoon. (zie afbeelding 1)

afbeelding 1.

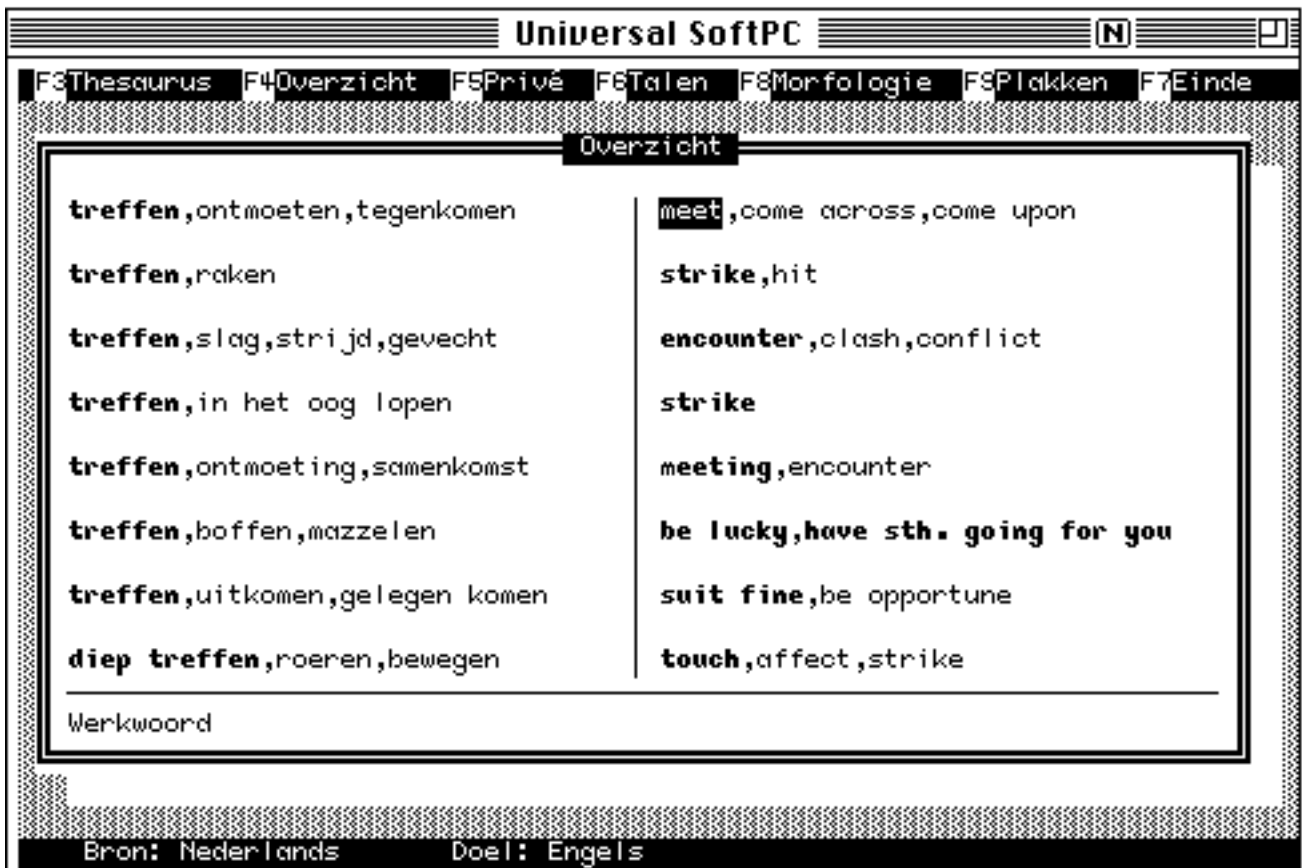
Het vertaalprogramma EUROGLOT.

Hierboven is al aangegeven dat Euroglot in de MS-DOS wereld een vertaalprogramma is waarvan het aantal gebruikers wel heel snel moet groeien. Naar mijn informatie is het een in Nederland ontwikkeld programma van het softwarehuis Linguistic Systems uit Nijmegen. Veel computervertaalssystemen zijn niet meer dan elektronische versies van de geijkte woordenboeken. In de praktijk betekent toepassing nauwelijks meer gebruiksvriendelijkheid of grotere efficiency. Dit programma luidt echter een nieuwe generatie vertaal-systemen in op basis van betekeningconcepten.

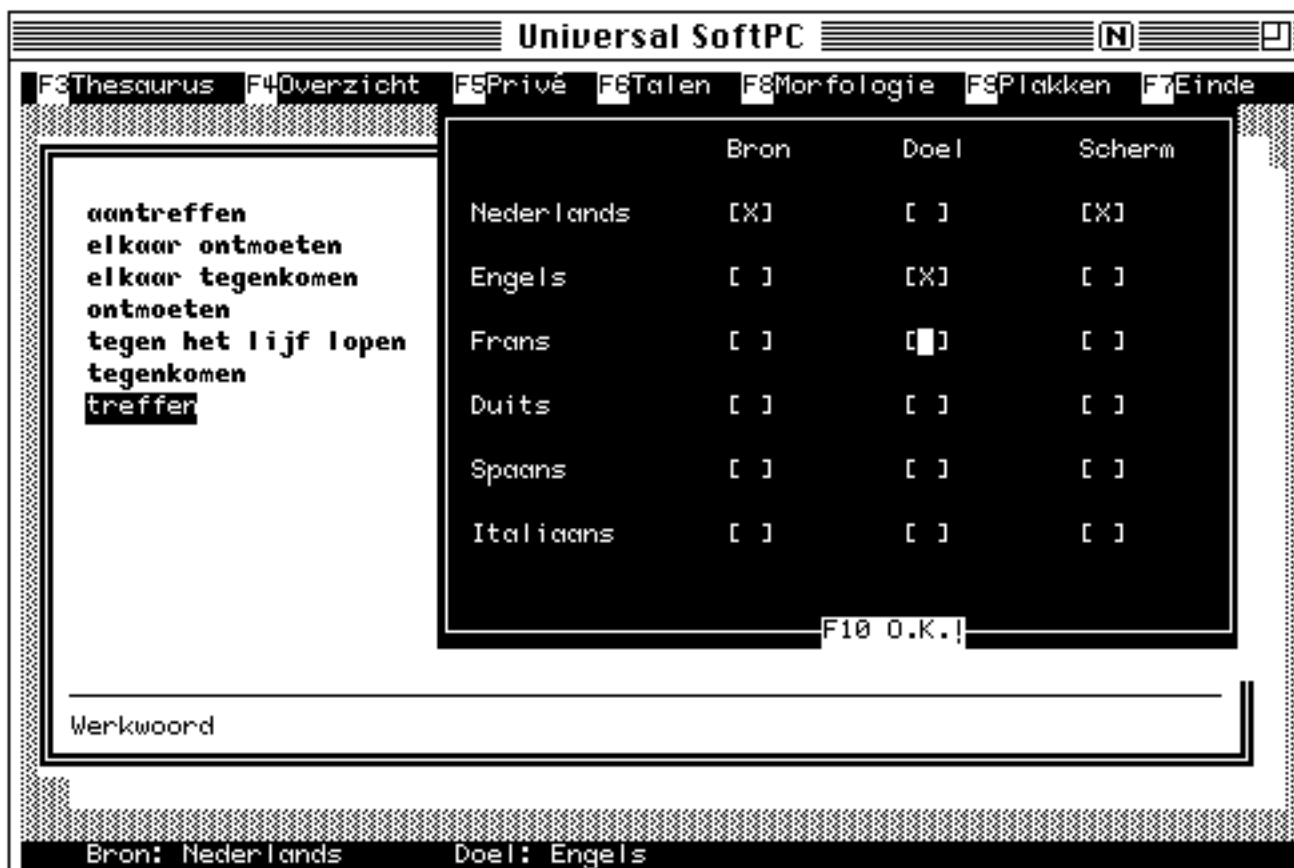
Op dit moment zijn zes talen verkrijgbaar: Nederlands, Frans, Duits, Engels, Spaans en Italiaans. Deze zijn op conceptniveau met elkaar gekoppeld, zodat er dertig verschillende vertaalcombinaties te maken zijn. (zie afbeelding 3)

Bovendien is de schermtaal naar keuze in te stellen, waardoor het programma een universeel karakter krijgt. Een basisset, van Nederlands naar een andere taal kost Fl. 795,- exclusief. Voor het zestalenpakket telt men fl. 2995,- neer. Ik kan me voorstellen dat men dat een behoorlijk bedrag vindt voor zestal woordenboeken. Dit kan men echter niet stellen, omdat het gebruik van het programma veel meer toelaat dan alleen het raadplegen van een woordenboek.

Als Euroglot in het geheugen geladen is, draait het onzichtbaar op de achtergrond in de MS-DOS emulatie. Op het moment dat een opdracht gegeven wordt (standaard met opdracht Option V, maar dit is eventueel in de SETUP te veranderen) om het woordenboek op de voorgrond te halen tikt men bijvoorbeeld het woord "treffen" in. U ziet in afbeelding 2. dat het woord "treffen" in het overzicht meerdere betekenissen heeft. In de zogenaamde

afbeelding 2.

afbeelding 3.

Thesaurus (F3) kunt u ook nog eens een lijst met aanverwante woorden oproepen. Daarnaast kan in de Morfologie (F8) van de werkwoorden ook nog eens de vervoeging in de verschillende tijden worden opgeroepen. Speciaal voor vaktermen of jargon heeft u met Euroglot de mogelijkheid één of meerdere woordenboeken aan te leggen. U kunt op eenvoudige wijze woorden en hun vertalingen invoeren, eventueel voorzien van kenmerken. Het is echter mogelijk om in een tekstverwerker (bijv. WordPerfect), tijdens een vertaling, een woord dat men niet kent gewoon in het Nederlands in te tikken. Op het moment dat het woord er staat via Option P het woordenboek op te roepen en Euroglot (via F9) opdracht te geven het Nederlandse woord te verwijderen en het vertaalde woord te plakken.

Conclusie.

De afstand tussen Macintosh en PC wordt steeds kleiner. Er is ondanks vertraging en ongemak met MS-DOS op de Macintosh te leven. Het doel van Apple en IBM om via een samenwerkingsovereenkomst in de nabije toekomst machineonafhankelijk software te kunnen gebruiken komt langzaam naderbij. Het is nu al mogelijk om programma's als EUROGLOT op een Mac te draaien ver voordat ze zelf een Mac-programma hebben kunnen ontwikkelen.

Het emulatieprogramma SoftPC en het vertaalprogramma Euroglot zijn in dit artikel maar héél beperkt beschreven. Mijn excuses aan diegene, die de programma's al beter kennen en ook aan diegene, die er meer van zouden willen weten. Dit verhaal is te kort om volledig te zijn. Maar ik hoop dat het voor sommige mensen voldoende informatie is om even bij het fenomeen MS-DOS stil te staan.

Colofon.

Leo Hooijmans heeft niet alleen een decennium lang ervaring met de Macintosh en met de Apple III, maar heeft ook voor het tekenwerk jarenlang op het tekenbord gewerkt. Naast het plannen van werkplekken in de kantooromgeving komt er ook advieswerk bij voor bouwplanning en oppervlakteberekening, ergonomie in 't kantoor, registratuurplanning, efficiencycontrole, enzovoort. Hij geeft ook adviezen i.v.m. elektronisch tekenen en is hij gastdocent bij een opleidingsinstituut voor facilitymanagement.

Dit schrijven en bijbehorende tekeningen zijn gemaakt op een Macintosh SE30, bewerkt in MS-Word en MacPaint en gedrukt op een Apple Laserwriter Pro.

